

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.11.2017.
SWD(2017) 367 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UTJECAJA

Priložen dokumentu

Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća

**o izmjeni Direktive 2009/33/EZ o promicanju čistih i energetske učinkovitih vozila u
cestovnom prijevozu**

{COM(2017) 653 final} - {SWD(2017) 366 final}

Sažetak
Procjena učinka revizije Direktive 2009/33/EZ
A. Potreba za djelovanjem
O kojem je problemu riječ i zašto je to problem na razini EU-a?
Direktivom o čistim vozilima samo je marginalno ostvaren njezin glavni cilj, odnosno poticanje javne nabave čistih vozila (s niskom razinom emisija ili bez emisija i vozila na druga alternativna goriva). Stoga ona ima ograničeni utjecaj na uvođenje vozila na tržište, na smanjenje emisija CO ₂ i onečišćivača zraka iz vozila kupljenih postupkom javne nabave i na konkurentnost sektora. Taj problem posljedica je ograničenog područja primjene Direktive, nejasnih odredaba o kupnji vozila i ograničene uporabe općenito složene metodologije izražavanja novčanom vrijednošću.
Što bi trebalo postići?
Glavni cilj politike jest pridonijeti održivosti i konkurentnosti cestovnog prijevoza povećanjem javne nabave čistih vozila (vozila s niskom razinom emisija ili bez emisija i vozila na druga alternativna goriva). Javnom nabavom djelotvorno će se podupirati uvođenje čistih vozila na tržište i smanjenje emisija CO ₂ i onečišćivača zraka uz očuvanje rasta i konkurentnosti u prometnom sektoru. Inicijativom se nastoji proširiti područje primjene Direktive i pojednostavniti njezina provedba te stvoriti dugoročna sigurnost tržišne potražnje.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
U Govoru o stanju Unije 2017. spominje se prioritetna mjera osiguravanja da EU ima vodeću ulogu u dekarbonizaciji. Na tržištima EU-a još uvijek nema dovoljno potražnje. Ovom inicijativom stvara se poticaj na strani potražnje koji će dovesti do većeg tržišnog prihvaćanja čistih lakih i teških vozila. Njome se dopunjuju standardne vrijednosti emisija CO ₂ nakon 2020. za automobile i kombije u pristupu u okviru paketa i utvrđuje se dodatni poticaj za teška vozila s niskom razinom emisija i teška vozila bez emisija, što je područje u kojem se još ne primjenjuju mjere za smanjenje emisija CO ₂ .
Inicijativom se osigurava dugoročno političko usmjerenje i podupire strateško usklađivanje javne nabave. Sigurnošću u pogledu dugoročne potražnje potaknut će se tržišna ulaganja i smanjenje troškova vozila, čime će se omogućiti bolje mjere politike lokalnih i regionalnih tijela. Mjere su razmjerne i njima se ne utječe na glavnu odgovornost organiziranja (javnog) prijevoza, a javnim tijelima u državama članicama osigurava se fleksibilnost i diskrecija u provedbi. Revizijom se tržišni poticaj proširuje s tržišta naprednijih država članica na države članice s tržištima u nastajanju i pridonosi se izgradnji europskog tržišnog pristupa koji države članice ne mogu same postići. Srednjoročne i dugoročne koristi za europske građane velike su.
B. Rješenja
Kojim se različitim mogućnostima mogu ostvariti ciljevi? Daje li se prednost određenoj mogućnosti? Ako ne, zašto?
Mogućnosti politike (MP) razlikuju se prema stupnju ambicioznosti i intervenciji.
Prva mogućnost politike uključuje razmatranje stavljanja izvan snage Direktive o čistim vozilima. Glavni ciljevi politike ove inicijative trebali bi se ostvarivati nacionalnim mjerama politike i dobrovoljnim djelovanjem na razini EU-a.
Druga mogućnost politike uključuje zajedničku definiciju čistih vozila i revidiranu metodologiju za izražavanje novčane vrijednosti energetske i okolišne učinkovitosti vozila. Države članice moraju izabrati hoće li prenijeti tu definiciju u svoje pravo. U tom slučaju od njih se traži da uspostave nacionalni okvir politike u kojem se navodi stupanj ambicioznosti do 2030. Alternativno, mogu prenijeti metodologiju izražavanja novčanom vrijednošću koju tada moraju primjenjivati sva javna tijela.
Trećom mogućnošću politike, koja ima dvije varijante (visok i nizak stupanj ambicioznosti), proširuje se područje primjene Direktive o čistim vozilima na vozila koja su iznajmljena, uzeta u najam ili iznajmljena s pravom otkupa te na posebne ugovore o uslugama prijevoza. Tom mogućnošću uvodi se definicija čistih vozila na temelju pristupa praga emisija (emisija CO ₂ i onečišćivača zraka iz ispušnih cijevi) za laka vozila i utvrđuju se povezani minimalni ciljevi javne nabave na razini države članice. Njome se uspostavlja i zajednički sustav izvješćivanja i praćenja.
Četvrtom mogućnošću politike, koja ima dvije varijante (visok i nizak stupanj ambicioznosti), proširuje se područje primjene Direktive kao i trećom mogućnošću politike, ali se uvodi definicija čistih vozila temeljena na pristupu alternativnih goriva (baterija i gorivne ćelije, prirodni plin, hibridna vozila punjiva na utičnici) za sva

laka i teška vozila i utvrđuju se povezani minimalni ciljevi javne nabave na razini države članice. I trećom i četvrtom mogućnošću politike uklanja se metodologija izražavanja novčanom vrijednošću.   Peta mogućnost politike najdalekosežnija je. Trenutačna Direktiva zamjenjuje se Uredbom kojom se pripisuje metodologija za izražavanje novčane vrijednosti energetske i okolišne učinkovitosti vozila. Ova mogućnost bila bi najdjelotvornija za ostvarivanje ciljeva, ali donosi najveće troškove i njome se uvodi visok stupanj intervencije.   Šestom mogućnošću politike proširuje se područje primjene Direktive o čistim vozilima na vozila koja su iznajmljena, uzeta u najam ili iznajmljena s pravom otkupa te na ugovore o posebnim uslugama prijevoza. Tom mogućnošću uvodi se definicija čistih vozila temeljena na kombinaciji pristupa praga emisija (emisija CO₂ i onečišćivača zraka iz ispušnih cijevi) za laka vozila i pristupa temeljenog na alternativnim gorivima za teška vozila te se utvrđuju minimalni ciljevi javne nabave na razini države članice. Omogućuju se buduće prilagodbe zahtjeva iz Direktive za teška vozila u odnosu na zahtjeve u pogledu emisija CO₂ za ta vozila na razini EU-a. Uspostavlja se i zajednički sustav izvješćivanja i praćenja.
Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju mogućnost?   Dionici nisu podržali prvu mogućnost politike. U pogledu druge mogućnosti politike priznata je dodana vrijednost definicije čistih vozila, ali su izražene raširene sumnje u pogledu toga kako osigurati usklađenost i ambicioznost nacionalnih okvira politika. Većina javnih i privatnih dionika (gradovi, operateri, proizvođači) podržala je uvođenje definicije čistih vozila pri čemu su neki podržavali pristup temeljen na emisijama, a neki pristup temeljen na gorivima. Proizvođači automobila zatražili su utvrđivanje ambicioznog minimalnog cilja javne nabave za vozila na alternativna goriva. Predstavnici javnih tijela većinom su podržali pristup utemeljen na emisijama, a minimalne ciljeve podržali su ako oni nisu utvrđeni na razini gradova. Prijevoznici su izrazili slično stajalište. Istaknuti su nedostaci u pogledu teških vozila. Većina je nedvojbeno smatrala da bi se revizijom trebala ukloniti metodologija izražavanja novčanom vrijednošću. Većina dionika odbacila je petu mogućnost politike.
C. Učinci mogućnosti kojoj se daje prednost
Koje su koristi mogućnosti kojoj se daje prednost (ako postoji, inače prednosti glavnih mogućnosti)?   Očekuje se da će se šestom mogućnošću politike, kojoj se daje prednost, smanjiti emisije CO₂, NO_x i čestica (PM10) te okolišni troškovi povezani s emisijama CO₂ i onečišćivača zraka (2,2 milijarde EUR, životni vijek vozila kupljenih u razdoblju 2020. – 2035.). Procjenjuje se da će se u razdoblju od 2020. do 2035. omogućiti stvaranje dodatnih 6700 radnih mjesta te da će se prihod industrije u istom razdoblju povećati za 4,2 milijarde EUR.
Koliki su troškovi mogućnosti kojoj se daje prednost (ako postoji, inače troškovi glavnih mogućnosti)?   Procjenjuje se da će se šestom mogućnošću politike tijekom razdoblja 2020. – 2035. ostvariti neto uštede od otprilike 4,2 milijarde EUR u odnosu na osnovni scenarij, što podrazumijeva šire socioekonomske (povećanje prihoda poduzeća, stvaranje radnih mjesta) i ekološke koristi (koristi povezane sa smanjenjem CO₂ i onečišćivača zraka).
Kakav je učinak na mala i srednja poduzeća i konkurentnost?   Kada je riječ o lakim vozilima, učinci na mala i srednja poduzeća i konkurentnost skromni su budući da se postupkom javne nabave kupuje mali broj vozila u odnosu na broj transakcija na tržištu vozila. Trgovačka društva koja pružaju usluge najma i iznajmljivanja morat će prilagoditi svoje vozne parkove, što će se olakšati ubrzavanjem smanjenja troškova na tržištima vozila. Očekuje se da će se troškovi prenijeti na klijente, što će pozitivno utjecati na operativni trošak. U sektoru teških vozila mala i srednja poduzeća koja proizvode vozila s niskom razinom emisija i vozila bez emisija imat će koristi, a mala i srednja poduzeća koja su dobavljači tradicionalnih vozila morat će se prilagoditi. Jasnom i predvidljivom dugoročnom potražnjom na tržištu autobusa poduprijet će se konkurentnost sektora. Povećanje ulaganja u infrastrukturu za napajanje i punjenje gorivom te ulaganja u elektroenergetske mreže pozitivno bi utjecalo na rast.
Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave?   Procjenjuje se da će u razdoblju 2020. – 2035. dodatni troškovi javne nabave iznositi 2,2 milijarde EUR. Tijekom cijelog razdoblja procjenjivanja (do 2035.) procjenjuju se male uštede administrativnih troškova od 2,4 milijuna EUR.
Očekuju li se drugi bitni učinci?   U ovoj procjeni učinka nisu primijećeni drugi bitni učinci. Procjenom učinka utvrđeno je da se učinci na porezne

prihode mogu razlikovati na razini država članica zbog različitih poreza na gorivo i energiju.
Proporcionalnost?
Postupci javne nabave strateški su usklađeni. Inicijativom se državama članicama i javnim tijelima omogućuje da minimalne zahtjeve prilagode uvjetima na domaćem tržištu. Predloženim mjerama ne utječe se na nadležnost država članica da organiziraju prijevoz. Mjere se odnose na udio javne nabave, a ne na svu javnu nabavu, i ostavlja se mogućnost izbora tehnologije. Minimalni zahtjevi razlikuju se među državama članicama.
D. Daljnje mjere
Kad će se politika preispitati?
Komisija će 2027. ocijeniti novo zakonodavstvo.